

כוונת התקיעה לרבינו סעדיה גאון.

עשרה טעמים על תקיעת שופר מרבינו סעדיה גאון זצלה"ה:

הענין הראשון מפני שהיום תחלת הבריאה שבו ברא הקב"ה העולם ומלך עליו, וכן עושים המלכים שתוקעין לפנייהם בחצוצרות ובקרנות להודיע ולהשמיע בכל מקום תחילת מלכותו וכן אנו ממליכין עלינו את הבורא יתברך ביום זה, וכן אמר דוד בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה':

הענין השני כי יום ר"ה הוא ראשון ליו"ד ימי תשובה ותוקעין בו בשופר להכריז על ראשינו כמי שמזהיר ואומר כל הרוצה לשוב ישוב ואם לאו אל יקרא תגר על עצמו וכן עושין המלכים מזהירים את העולם תחלה בגזירותם וכל העובר על האזהרה אין שומעין לו טענה:

הענין השלישי להזכירנו מעמד הר סיני שנאמר בו וקול שופר חזק מאד ונקבל על עצמנו מה שקבלו אבותינו על עצמם נעשה ונשמע:

הענין הרביעי להזכירנו דברי הנביאים שנמשלו לתקיעת שופר שנאמר (יחזקאל לג ד) ושמע השומע את קול השופר ולא נזהר ותבא חרב ותקחהו דמו בראשו יהיה והוא נזהר נפשו מלט:

הענין החמישי להזכירנו חורבן בית המקדש וקול תרועת מלחמות האויבים כמ"ש (ירמיה ד יט) כי קול שופר שמעה נפשי תרועת מלחמה. וכשאנו שומעים קול השופר נבקש מאת השם על בנין בית המקדש:

הענין השישי להזכירנו עקידת יצחק שמסר נפשו לשמים וכן אנחנו נמסור נפשינו על קדושת שמו ויעלה זכרוננו לפניו לטובה: הענין השביעי כשנשמע תקיעת שופר נירא ונחרד ונשבר עצמנו לפני הבורא כי כך הוא טבע השופר מרעיד ומחריד כמ"ש (עמוס ג ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו:

הענין השמיני להזכירנו יום הדין הגדול וליראה ממנו שנאמר (צפניה א יד) כי קרוב יום ה' הגדול קרוב ומהר מאד וגו' יום שופר ותרועה:

הענין התשיעי להזכירנו קבוץ נדחי ישראל ולהתאסף אליו שנאמר (ישעיה כז ג) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור וגו':

הענין העשירי להזכירנו תחיית המתים ולהאמין בה שנאמר (שם יח ג) כל יושבי תבל ושוכני ארץ כנשוא נס הרים תראו וכתקוע שופר תשמעו. ואמרו במדרש כל השנה השטן מקטרט על ישראל לפני הקב"ה והקב"ה דוחה אותו לר"ה וליום הדין ובר"ה בא השטן לקטרט ומביא חמה להעיד על עונותיהם של ישראל. והחמה מעידה והקב"ה אומר לו עד אחד אתה ואין עד אחד נאמן, הבא עוד עד אחר עמך והוא הולך להביא את הלבנה ואינו מוצא אותה נכסת שנאמר תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו יום שהלבנה מתבקשת ואינה נמצא שהיא מכוסה. ועוד תמצא בכסה בגי' לבנה לרמוז שהיא מתכסה בו. ואמרינן בפסיקתא רבי ברכיה פתח תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו וכי כל החדשים אינם נכסים אלא ליום חגנו והלא ניסן חודש ונכסה ויש לו חג בפ"ע אלא חודש ויש לו חג וחגו בן יומו ואיזה זה תשרי. ונקרא תשרי על תשרי ותשבוק על חוביהם אימתי בחדש השביעי:

ליקוטי תורה אדמו"ר הזקן, פרשת ניצבים.

הנה אמרו רז"ל אמר הקב"ה אמרו לפני מלכיות שתמליכוני עליכם זכרונות שיעלו זכרונכם לפני לטובה ובמה בשופר. כי הנה ראש השנה הוא זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון שנברא בו אדם הראשון בר"ה ואמר ה' מלך גאות לבש וגו' לפי שאז נתגלה מלכותו ית' והיה זה באתערותא דלעילא בלבד ועכשיו צריך להיות זכרון ליום ראשון ע"י אתערותא דלתתא לעורר התגלות מלכותו ית' עלינו ע"י זכרון הברית וההתקשרות שבין ה' ובינינו והיינו על ידי השופר שהוא בחינת תשובה עילאה בחינת צעקת הקול מעומקא דליבא מנקודת פנימית הלב עד שאין כלי הדבור יכולים להגבילה מפני שהיא קול בלבד ולכן אין אומר ואין דברים אלא בחינת תקיעה קול פשוט ושברים הוא ג"כ אינו אלא קול אלא שיש בקול עצמו כמה בחינות ותנועות

גנוחי גניח כו'. וביאור הדבר דכתיב לך אמר לבי בקשו פני וגו' פני היינו פנימיות הלב. כי הנה יש בבחי' צעקת הלב ב' בחינות בחי' פנימית גם בחי' חיצונית חיצונית הלב הוא נמשך מן הדעת והתבוננות בגדולת ה' והתפשטות אור א"ס ב"ה על הנבראים להוות מאין ליש כל צבא השמים העליונים והארץ וכל אשר בה ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ואתה מחיה את כולם כו' אשר בהרחיב דעתו בדברים האלו וכיוצא באחן נמשך לאדם בחי' צעקת הלב לצעוק לכו אל ה' ולמשוך אחריו לדבקה בו ית' בתשוקה וצמאון כו' .

זהו ענין זכרונות שלשון זכרון נופל על דבר שהוא רחוק לכך אומרים אתה זוכר מעשה עולם וכו' שהם רחוקים מאור פניו ית' ואנו מעוררים את זכרון האהבה פנימיות מעצמותו ומהותו ית' על ידי השופר שהוא קול היוצא מפנימיות הלב כנ"ל: וכל זה הללוהו להמשיך בתקע שופר שהוא בחי' תשובה עילאה בחי' פנימיות נקודת הלב קול פשוט תקיעה כו' בלא התחלקות אותיות להיות בחינת דיבור כנ"ל. משא"כ ע"י חיצונית הלב שהיא צעקה הבאה מבחי' טעם ודעת היא באה לכלל דיבור והתחלקות האותיות כי מכח השכל נחצבו האותיות כי אבא יסד ברתא כמ"ש בזהר. (ועמ"ש מזה בד"ה תקעו בחדש שופר ויש לומר שכנגד ב' בחי' צעקה אלו ארו"ל לא זו מחבבה עד שקראה בתי כו'. עד שקראה אמי. כי בחי' בתי היינו אבא יסד ברתא שהיא הצעקה הבאה מבחי' טעם ודעת. אבל הצעקה שמפנימית הלב נק' אמי שהיא למעלה מהשכל הנמשך בהמדות .

מעשה מרבי ישראל בעל שם טוב:

איש כפרי אחד שהיה מתפלל תמיד ימים נוראים בבית מדרשו של הבעש"ט [הבעל שם טוב] ז"ל היה לו ילד אחד אטום לב מאד ולא היה יכול לקבל אף צורת האותיות ובפרט לומר שום דבר שבקדושה ולא היה אביו לקחו עמו בימים נוראים העירה יען כי אינו יודע מאומה וכאשר נעשה בר מצוה לקחו עמו על יום הכיפורים שיהיה אתו לשמרו שלא יאכל ביום הקדוש לחסרון ידיעתו והבנתו, והילד היה לו חליל שחילל בו תמיד בעת שישבו בשדה לרעות את הצאן והעגלים ולקח אתו עמו בכיס בגדו את החליל ואביו לא ידע מזה, הנער היה יושב כל המעת לעת הקדוש בבית המדרש ואינו יכול לומר מאומה, בעת תפלת מוסף אמר לאביו אבי יש אתי עמי החליל שלי ואני רוצה מאד ליתן קול על החליל ונתבהל אביו מאד וגער בו ואמר לו השמר לך ושמור נפשך מאד לבל תעשה את הדבר הזה, והוכרח להתאפק, בעת תפלת מנחה אמר לו עוד הפעם אבי הרשיני ליתן קול ולחלל בחליל שלי, וקלל אותו קללה נמרצת והזהיר בו באזהרה רבה לבל ירהיב בנפשו חלילה לעשות כזאת ולא היה יכול ללקחו מיד הנער יען כי הוא מוקצה, אחר תפלת המנחה אמר לו עוד הפעם ובקש מאביו יהי מה הרשיני נא לחלל איזה קול, וכאשר ראה אביו תשוקתו מאד וכי נכספה נפשו מאד לחלל אמר לבנו באיזה מקום אתה מחזיק את החליל והראה לו ולקח אביו בידו את הכיס והחזיק ידו על הכיס והחליל לשמור לבל יקחנו לחלול עמו וכן התפלל תפלת נעילה וידו מחזקת את כיס בגד הנער עם החליל באמצע התפלה שמט הנער בחוזק רב את החליל מתוך הכיס ומיד אביו ונתן קול עצום בהחליל ותמהו כל השומעים והבעש"ט אחרי הקול הזה קצר מהרגלו, ואמר אחר התפלה הנער הזה עם קול חלילתו העלה כל התפלות והקל מעלי, ואמר סיבת זה כי הוא אינו יודע לומר מאומה וכאשר כל היום הקדוש ראה ושמע רבה תפלת ישראל וניצוץ קדשו בערה בו כמו אש ממש והיודע יכול להלביש תבערת הקדושה והתשוקה בתיבת התפלה לפניו יתברך אך הוא אינו יודע מאומה ולא מצא בעצמו לרוות צמאונו רק לחלל בחליל לפניו יתברך רק שאביו מנעו ואש תשוקתו בערה בו בכל פעם יותר עד כלות נפשו ממש ובחוזק תשוקתו חלל באמיתת נקודת לבבו בלא שום פנויה רק נקי לשמו יתברך ורחמנא לבא בעי והבל פיו הנקיה נתקבל מאד לרצון לפניו יתברך ועל ידי זה העלה כל התפלות.

x